

بررسی عوامل ارگونومیک و مهارت‌های پیش نیاز نوشتن بر زیبانویسی از دیدگاه معلمان استهبان

جلال یاراحمدی

مدیر آموزشگاه، کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد نی ریز

jyarahmadi889@gmail.com

چکیده

یکی از مشکلات شایع در مدارس اختلال در خوانایی دستخط دانش آموزان است. هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر خوانایی دستخط دانش آموزان دوره ی ابتدایی است. روش این پژوهش توصیفی- پیمایشی و نمونه ی آماری شامل ۲۰۰ نفر از معلمان استهبان در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ است. حجم نمونه با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی- طبقه ای انتخاب شدند. پس از تهیه و تدوین مبانی نظری و پیشینه ی پژوهش، ۴ عامل به عنوان عوامل اصلی مؤثر بر زیبانویسی انتخاب شدند و بر اساس آنها سؤالات پژوهش طراحی شدند. ابزار اندازه گیری نیز پرسشنامه محقق ساخته بر اساس طیف نگرش سنج لیکرت با ضریب پایایی حدود ۰/۹۰ بود که در اختیار معلمان قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS و روش آماری آتک متغیره برای مقایسه ی میانگین ها با سطح متوسط ۳ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون های آماری نشان داد که عوامل پیش نیاز نوشتاری، عوامل ارگونومیک و عوامل مرتبط با دیکته نویسی بر خوانانویسی دانش آموزان مؤثر است و عوامل مربوط به خطاهای متداول تأثیر چندانی بر زیبانویسی دانش آموزان ندارد.

واژگان کلیدی: زیبانویسی، عوامل ارگونومیک، مهارت های پیش نیاز نوشتاری، دیکته، خطاهای متداول در دست نویسی

مقدمه

زبان نوشتاری، اجرای حرکتی- ترسیمی و زنجیره ای نمادهایی است که به وسیله ی آنها افکار و دانش انتقال می یابند. نوشتن با چند مهارت بسیار مشخص، از جمله نگهداری موضوع در ذهن، تنظیم موضوع به صورت کلمه ، ترسیم گرافیکی شکل هر حرف و کلمه، به کارگیری صحیح ابزار نوشتن و داشتن حافظه ی دیداری و حرکتی^۱ کافی ارتباط دارد (والاس و مک لافلین^۲، ۱۳۶۹، ص ۲۴۷). نوشتن سه فرآیند مجزا را در بر می گیرد: بیان نوشتاری^۳، هجی کردن^۴ (دیکته) و دستخط^۵. دست نویسی یا خط ، مهارت ادراکی- حرکتی پیچیده ای است که به بلوغ و یکپارچگی تعدادی مهارت های شناختی- ادراکی و حرکتی بستگی دارد که از طریق آموزش ایجاد می شود (فدر و مجنمر^۶، ۲۰۰۷؛ فلچر، لایون ، فاجز و بارونز^۷، ۲۰۰۷). بهترین تعریفی که از دست نویسی می توان ارائه کرد این است: توانایی کپی برداری از روی حروف و اعداد به صورت خوانا و در مدت زمان معین. خوانا

۱-visual motor memory

۲-Wallace & McLaughlin

۳-composition

۴-spelling

۵-handwriting

۶- Feder & Majnemer

۷- Flecher, Lyon, Fachs & Barons